

2005

Informace a dokumentace - Mezinárodní knihovnická statistika	ČSN EN ISO 2789 01 0176
---	-----------------------------------

idt ISO 2789:2003

Information and documentation - International library statistics

Information et documentation - Statistiques internationales de bibliothèques

Information und Dokumentation - Internationale Bibliotheksstatistics

Tato norma je českou verzí evropské normy EN ISO 2789:2003. Evropská norma EN ISO 2789:2003 má status české technické normy.

This standard is the Czech version of the European Standard EN ISO 2789:2003. The European Standard EN ISO 2789:2003 has the status of a Czech standard.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se ruší a nahrazuje ČSN EN ISO 2789 z listopadu 2003.

The logo of the Czech Normalization Institute (ČNI) consists of the lowercase letters 'cni' in a stylized, bold font, followed by a solid grey rectangle.	© Český normalizační institut, 2005 72043 Podle zákona č. 22/1997 Sb. smějí být české technické normy rozmnožovány a rozšiřovány jen se souhlasem Českého normalizačního institutu.
---	--

Národní předmluva

Porovnání s předchozí normou

Obsahuje úplný český překlad normy.

Citované normy

ISO 5127:2001 zavedena v ČSN ISO 5127 (01 0162) Informace a dokumentace - Slovník

ISO 9707:1991 zavedena v ČSN ISO 9707:1997 (01 0175) Dokumentace a informace - Statistika produkce a distribuce knih, novin, periodické literatury a elektronických publikací

ISO 11620:1998 zavedena v ČSN ISO 11620 (01 0143) Informace a dokumentace - Ukazatele výkonnosti knihoven

Upozornění na národní poznámky

Do této normy byly k B.2.1.2, B.2.2.1 a A.4.1 (obrázek A.1) doplněny informativní národní poznámky.

Informativní údaje z ISO 2789:2003

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětovou federací národních normalizačních orgánů (členů ISO). Na mezinárodních normách obvykle pracují technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být zastoupen v této technické komisi. Práce se zúčastňují i mezinárodní organizace, vládní i nevládní, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Mezinárodní normy jsou navrhovány v souladu s pravidly stanovenými ve Směrnících ISO/IEC, část 2.

Hlavním úkolem technických komisí je připravovat mezinárodní normy. Návrhy mezinárodních norem přijatých těmito technickými komisemi jsou rozesílány národním institucím ke schválení před jejich přijetím jako mezinárodní normy. Vydání mezinárodní normy vyžaduje souhlas alespoň 75% hlasujících členů.

Vzhledem k tomu, že některé z prvků této části mezinárodní normy mohou být předmětem patentových práv, je nutné této možnosti věnovat pozornost. ISO nepřijímá odpovědnost za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Mezinárodní norma ISO 2789 byla připravena technickou komisí ISO/TC 46, *Informace a dokumentace*, subkomise SC 8, *Kvalita - Statistika a hodnocení výkonnosti*.

Toto třetí vydání ruší a nahrazuje druhé vydání (ISO 2789:1991), které bylo technicky revidováno za účelem určení a překonání problémů při používání v praxi. Při revizi byl také vzat v úvahu vývoj v oblasti knihovnictví (zvláště vzhledem k elektronickým prostředkům a automatizaci).

Vypracování normy

Zpracovatel: ing. Josef Tykač, IČ 47615966

Technická normalizační komise: TNK 42 Výměna dat

EVROPSKÁ NORMA EUROPEAN STANDARD NORME EUROPÉENNE EUROPÄISCHE NORM	EN ISO 2789 Leden 2003
---	---------------------------

ICS 01.140.20

Nahrazuje EN ISO 2789:1994

Informace a dokumentace - Mezinárodní knihovnická statistika
(ISO 2789:2003)

Information and documentation - International library statistics
(ISO 2789:2003)

Information et documentation - Statistiques
internationales de bibliothèques
(ISO 2789:2003)

Information und Dokumentation -
Internationale
Bibliotheksstatistik
(ISO 2789:2003)

Tato evropská norma byla schválena CEN 2.ledna 2003

Členové CEN jsou povinni splnit Vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se musí této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací dát status národní normy.

Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, České republiky, Dánska, Finska, Francie, Irsko, Islandu, Itálie, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Portugalska, Rakouska, Řecka, Slovenska, Spojeného království, Španělska, Švédsko a Švýcarska.

CEN

Evropský výbor pro normalizaci

European Committee for Standardization

Comité Européen de Normalisation

Europäisches Komitee für Normung

Řídicí centrum: rue de Stassart 36, B-1050 Brusel

© 2003 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmikoli prostředky

Ref.

č. EN ISO 2789:2003 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Předmluva

Tento dokument (EN ISO 2789:2003) byl vypracován Technickou komisí ISO/TC 46 „Informace a dokumentace“ ve spolupráci s CMC.

Této evropské normě je nutno nejpozději do srpna 2003 dát status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutné zrušit nejpozději do srpna 2003.

Tento dokument nahrazuje EN ISO 2789:1994.

Podle Vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, České republiky, Dánska, Finska, Francie, Irsko, Islandu, Itálie, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Portugalska, Rakouska, Řecka, Slovenska, Spojeného království, Španělska, Švédsko a Švýcarska.

Oznámení o schválení

Text mezinárodní normy ISO 2789:2003 byl schválen CEN jako evropská norma bez jakýchkoliv modifikací.

Strana 5

Odmítavé stanovisko k manipulaci s PDF souborem

Tento soubor PDF může obsahovat vložené typy písma. V souladu s licenční politikou Adobe lze tento soubor tisknout nebo prohlížet, ale nesmí být editován, ledaže by typy písma, které jsou vloženy, byly používány na základě licence a instalovány v počítači, na němž se editace provádí. Při stažení tohoto souboru přejímají jeho uživatelé odpovědnost za to, že nebude porušena licenční politika Adobe. Ústřední sekretariát ISO nepřijímá za její porušení žádnou odpovědnost.

Adobe je obchodní značka „Adobe Systems Incorporated“.

Podrobnosti o softwarových produktech použitých k vytváření tohoto souboru PDF, lze najít ve Všeobecných informacích, které jsou k souboru připojeny; parametry, pomocí kterých byl PDF soubor vytvořen, byly optimalizovány pro tisk. Soubor byl zpracován s maximální péčí tak, aby ho členské organizace ISO mohly používat. V málo pravděpodobném případě, tj. když vznikne problém, který se týká souboru, informujte o tom na níže uvedené adrese Ústřední sekretariát ISO.

Všechna práva vyhrazena. Není-li uvedeno jinak, nesmí být žádná část této publikace reprodukována nebo zpracována jakoukoli jinou formou, jako jsou například elektronické nebo mechanické prostředky, včetně fotokopíí a mikrofilmů, bez písemného povolení ISO; povolení lze vyžádat na níže uvedené adrese nebo u členské národní organizace v zemi žadatele.

ISO copyright office

Case postale 56, CH-1211 Geneva 20

Deskriptory: library, statistics, statistical data, statistical analysis, document.

Obsah

Strana

Úvod

.....
..... 8

1 Předmět
normy

.....
..... 9

2 Normativní
odkazy

.....
..... 9

3
Definice

.....
..... 9

4 Využití, přínosy a omezení
statistiky.....
22

5 Vykazování statistických
údajů

..... 23

6 Sběr statistických
údajů

.....
... 23

Příloha A
(normativní)

.....
. 39

A.1

Všeobecně

.....
..... 39**A.2** Problematika měření rozsahu elektronického

fondu..... 39

A.3 Problematika míry

využití

.....
. 39**A.4** Elektronické

služby

.....
..... 40**A.5** Využití elektronických

služeb

..... 42

A.6 Zjiš»ování

údajů

.....
..... 45**Příloha B**

(normativní)

.....
. 47**B.1**

Všeobecně

.....
..... 47**B.2** Rozšíření daných kategorií již definovaných v základní

normě..... 47

B.3 Ostatní kategorie (nezahrnuté v hlavním textu této mezinárodní

normy)..... 50

Příloha C (normativní)

Dopočítávání

..... 51

Bibliografie

.....
..... 52

Abecední seznam

definic

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětovou federací národních normalizačních orgánů (členů ISO). Na mezinárodních normách obvykle pracují technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být zastoupen v této technické komisi. Práce se zúčastňují i mezinárodní organizace, vládní i nevládní, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Mezinárodní normy jsou navrhovány v souladu s pravidly stanovenými ve Směrnících ISO/IEC, část 2.

Hlavním úkolem technických komisí je připravovat mezinárodní normy. Návrhy mezinárodních norem přijatých těmito technickými komisemi jsou rozesílány národním institucím ke schválení před jejich přijetím jako mezinárodní normy. Vydání mezinárodní normy vyžaduje souhlas alespoň 75% hlasujících členů.

Vzhledem k tomu, že některé z prvků této části mezinárodní normy mohou být předmětem patentových práv, je nutné této možnosti věnovat pozornost. ISO nepřijímá odpovědnost za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Mezinárodní norma ISO 2789 byla připravena technickou komisí ISO/TC 46, *Informace a dokumentace*, subkomise SC 8, Kvalita - Statistika a hodnocení výkonnosti.

Toto třetí vydání ruší a nahrazuje druhé vydání (ISO 2789:1991), které bylo technicky revidováno za účelem určení a překonání problémů při používání v praxi. Při revizi byl také vzat v úvahu vývoj v oblasti knihovnictví (zvláště vzhledem k elektronickým prostředkům a automatizaci).

Úvod

Účelem této mezinárodní normy je poskytnutí vodítka knihovnické veřejnosti a informačním službám při sběru a vykazování statistických údajů.

Těžištěm této mezinárodní normy jsou kapitoly 3 a 6. Kapitola 3 uvádí definice většiny prvků, které tvoří knihovnické služby pro statistické účely. Kapitola 6 doporučuje jak má být každý z těchto prvků vykazován. Pro kompletní pohled na problém je třeba aby uživatel konzultoval obě tyto kapitoly.

Kromě původního účelu poskytnutí vodítka při vedení knihovnické statistiky pro porovnání národních statistik za účelem mezinárodních vykazování, uvádí se zde konkrétní požadavek specifikující pořizování dat podle ISO 11620.

Pokud jde o elektronické prostředky a služby, některá opatření jsou v této mezinárodní normě

popsána jako cíl, kterého má být dosaženo, i když v současné době nelze jeho naplnění dosáhnout. Vzhledem ke kapitolám vztahujícím se k elektronickým prostředkům a službám měli by čtenáři vzít na vědomí důležité vysvětlivky a směrnice uvedené v příloze A.

Je pochopitelné, že ne všechna opatření, která jsou specifikována v této normě, budou v knihovnách různých druhů a velikostí aplikována. Z důvodů větší komplexnosti jsou v příloze B popsána některá doplňující opatření (důležité pouze pro některé obory). Cílem je zajistit, aby v jednotlivých statistikách byly použity stejné definice a metody.

Všechny uvedené přílohy jsou normativní. Příloha C je novinka, která je důležitá pro sestavování a publikování národních statistik tak, aby byly skutečně porovnatelné mezi zeměmi a v čase.

Důrazný požadavek na popis a publikování knihovnických aktivit může být uspokojen pouze pokud bude sběr dat v knihovnách probíhat podle této mezinárodní normy. Je nejvýše případné, aby knihovny mohly sbírat všechna data vztahující se k jejich aktivitám, která tato mezinárodní norma uvádí.

Prezentace a publikování statistik vždy potřebuje pečlivou pozornost, ale toto není předmětem této mezinárodní normy.

Tato mezinárodní norma bude udržována Pracovní skupinou, která bude sledovat vývoj událostí a zařazovat podle potřeby doplňující opatření.

Strana 9

1 Předmět normy

Tato mezinárodní norma poskytuje vodítka knihovnické veřejnosti a informačním službám při sběru a vykazování statistických údajů:

- pro účely mezinárodního vykazování,
 - k zajištění souladu mezi zeměmi, jejichž knihovny běžně používají směrnice pro statistiku, ale nemají oprávnění k mezinárodnímu výkaznictví,
 - k podpoře využití dobrých zkušeností ze strany řízení knihoven a informačních služeb,
 - ke specifikaci pořizování dat podle požadavku ISO 11620.
-

-- Vynechaný text --